

de bør ikke afgjøres paa lempeligere Maade; men dertil svarer jeg: jo! thi Erfaringen lærer, at de saakaldte Keilighedsthye, de, som sjæle, fordi en god Keilighed er tilstede, og hvis Strafbarhed i det Hele taget er særdeles ringe, netop ere de, som begaae det Slags Thyerier, hvorimod de, som af Vane og Function ere Thye, ikke lade sig nøie dermed. Jeg tillader mig blot at henstille dette; da Spørgsmaalet, som jeg allerede før har anført, kan komme frem under en anden Sag, og endogsaa meget snarere hører hjemme under Behandlingen af Straffeloven.

Suel: Efterat saa godt som alle Vedkommende, paa hvis Mening i denne Sag der overhovedet kan lægges nogen Vægt, synes at være blevne enige om, at Nævningeinstitutionen i Henhold til Grundlovens Bud bør indføres her i Landet, skal jeg ikke indlade mig paa en vidtløftigere Undersøgelse af det Principspørgsmaal, om Nævningedomstolene ere at foretrække for de nuværende Domstole, eller omvendt disse for hine. Jeg skal kun anføre een Betragtning, som for mig i denne Henseende er af afgjørende Vægt. Nævningeinstitutionen er ikke ny her i Landet. I ældre Tid, indtil det 13de eller 14de Aarhundrede, var der hos os et fuldstændigt udviklet Nævningesystem; det falbt kun, fordi Forudsætningerne derfor, nemlig Bøndestændens og Borgerstændens Frihed og Selvstændighed, ganske eller tilbeels falbt bort. Det var først, da Geistlighed og senere Adelen havde ødelagt Bøndens og Borgerens Frihed og Selvstændighed, at Folket mistede den Dømmemagt, som det havde besiddet fra den ældste Tid. Institutionen gik saaledes tabt og blev, saa al sige, ufslettet af Tilværelsen; med Undtagelse af enkelte Districter i Sønderjylland er ethvert Spor af Nævningeinstitutionen forsvundet her i Landet. Nu er altsaa Spørgsmaalet, om de Forudsætninger, der betinge de Nævningeinstitutionen, atter ere komne tilstede; hvis dette er Tilfældet, hvis disse Forudsætninger atter ere komne fuldt frem, er det en ganske naturlig Følge deraf, at Nævningeinstitutionen maa leve op paan, og at Dømmemagter igjen gaaer over i Folkets Haand. Paa dette Spørgsmaals

Besvarelse vil det altsaa nærmest beroe, om Nævningeinstitutionen kan indføres nu; thi at den har en Fremtid for sig, anseer jeg for ganske utvivlsomt. I denne Henseende bliver det at undersøge, om der er, jeg vil ikke sige en Trang i Folket til at modtage denne Institution, men om der er Modtagelighed for den hos Folket. Jeg kan ikke nægte, at der i denne Henseende har været nogen Tvivl tilstede hos mig; det har staaet temmelig usikkert for mig, om der er Kræfter til at bære denne Institution frem allerede nu. Jeg har seet flere Exempler paa, at Lovgivningsmagten i de sidste 10—12 Aar er, saa at sige, glebet forud for Folkeberedtheden i Samfundet, idet man har givet Love, hvortil der ikke var — jeg vil ikke sige Trang —, men hvorfor der ikke engang var Modtagelighed tilstede i Folket; Samfundet har i enkelte Tilfælde ligesom vredet sig under Lovgivningsmagtens Tryk. Skulde dette gjælde om Nævningeinstitutionen, vilde jeg stemme derimod, men uagtet der til at føre denne Institution ind i Livet udfordres overordentlig stærke Kræfter, baade Røgmands og lærde Kræfter, og uagtet jeg for mit Vedkommende har været Tvivl om, hvorvidt disse ere tilstede, kan jeg dog ikke nægte, at efter de Udtalelser, jeg har hørt fra forskjellige Sider, er denne Tvivl for en stor Deel hævet. Det er navnlig de Ytringer, som falbt fra det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (N. Andersen) i Forbindelse med den Omstændighed, at den nuværende Regjering, hvilken man i Almindelighed ikke antager for at være tilbøielig til at indføre forhastede Reforme, har taget denne Sag i sin Haand og erklæret, at den troer at kunne gennemføre den, der have bragt mine Betænkkeligheder til at svinde. Der er ingen Tvivl om, at Nævningeinstitutionen bør fremmes og fremmes saa hurtigt som muligt; thi de Betænkkeligheder, som vi i forrige Møde hørte fremhæves fra forskjellige Sider, og som ere hentede fra de nuværende Tidsforholds Tryk, have ikke for mig nogen stor Betydning. Jeg troer, at vi gjøre bedst i uforstyrret og roligt at arbejde paa Lovgivningsværkets Fremme, overladende til Tiden, hvorledes Forholdene ville udvikle sig. Jeg har ikke tabt Haabet om, at vi dog til Syvende og Sidst komme til en